

A könnyűipar teljesítette tervét

A könnyűipar dolgozói eredményesen kezdték az 1965-ös évet. Az éves terv alapján erre az időszakra megjelölt programját 100,7 százaléka teljesítette. Az egy napra jutó termelési érték februárban az előző év hasonló időszakánál 3,5 százalékkal volt magasabb. A program teljesítésében számottevő mértékben csak a len-, kender- és a könnyűgépipar maradt el. Februárban a termelékenységi előirányzatot 1964 februárjáéhoz képest 101,7 százaléka, az ez év januárjáéhoz viszonyítva pedig 101,4 százaléka teljesítették. A könnyűipari vállalatoknál kibontakozott a felszabadulásunk 20. évfordulójára kezdeményezett munkaverseny. Ennek köszönhető a termelési eredményeken kívül az is, hogy az exportkötelezettségek teljesítése szintén kielégítően alakult. A cipőgyárak és a gyapjúszövődéek még túl is teljesítették eddigi export-programjukat.

Küzdelem a vízzel

Gyors intézkedés Petőfitelepen — Objektív és szubjektív okok Közös összefogást!

Szeged hazánk legmélyebben fekvő részén terül el: az Adria felett átlagosan 80 méterre áll. A talaj és a belvíz tehát Szeged irányába, a Tisza felé áramlik. A várost körülölelő úgynevezett Duna-Tisza-közi vízválasztótól keletre a talaj szerkezete és a táj klímája együttes hatásaként, e tényezők „találkozásakor” a talajvíz periodikusan megemelkedik és helyenként a felszínre tör.

A város összerterülete 112 négyzetkilométer. Ezzel szemben sokszorosan nagyobb területű a talaj és a belvíz a város felé. A belvíz, amely zápor- és csapadékvizekből áll, meghatározott klimatikus körülmények között, s más tényezők hatására serkentő a talajvíz feltörését.

A víz levezetése csatornarendszerrel valószínűleg megvalósítható. A város a kapitalista múlt-

ból e tekintetben is mostoha körülményeket örökölt. Fokozatos megváltoztatásokat — különösen az utóbbi években — napirenden tartja a város vezetése.

Ennek mutatója a Hattyas-Holt-tiszai vízáttemelő építése, amelyre eddig több tízmilliót költöttek. Az idén tovább épül és befejeződik — zártszelvényű csatornával — a Hattyas-Holt-tiszai vízlevezető rendszer. A városi tanács végrehajtó bizottsága jóváhagyta a 130 millió forintba kerülő rókus-móra-városi főgyűjtő beruházási programját. Mindezek, bár megvalósításuk városrészekhez kapcsolódik, nyilvánvalóan egész Szeged számára hasznosak.

Most Petőfitelepen a Csap utcától keletre eső részen, a Szántó Kovács János, a Szegedi, a Sallai Imre utca által határolt területen, továbbá a Balatoni és a Dél-

ceg utcában kellett és kell még most is a vízzel megküzdeni. Különösen a Sallai Imre utcában keletkezett nehéz helyzet: a régebbi, szerkezetiileg masszívnak már nem ítéltető épületek egyike-másika megingott. A víz pusztítása kétségtelen, de a megingott épületek alapozása és szigetelése is elégtelen volt.

Az objektív ok a talaj és a belvíz, valamint az időjárási tényezők együttes hatása. Ezeket kívül azonban szubjektív indítékokkal, az emberek mulasztásával is találkozhatunk. Szakemberek véleménye, hogy csökken a víz mértéke, ha megfelelő áteresszel épül meg a Csap utcában az aszfaltút, ami kétségtelenül egyik szép eredmény a telepen. Igaz az is, hogy a víz lefolyása jobb, gyorsabb lett volna, ha nem szennyezik, nem tömítik el többen az itt lakók a nyíltszelvényű csatornákat. Ezek tisztítása különben a Víz- és Csatornaművek feladata.

Nem is olyan egyszerű...

Talán kívülről nem is látszik, de belülről annál inkább érezhető, hogy mennyi veszedelem fenyegeti azokat, akik valamilyen vezető munkakört töltenek be. Ez olyan felelősségteli plusszal jár, amely például nem látható az utcán, vagy a közérletben. Minél nagyobb a hatalom, annál erőteljesebben él a lelkiismeretes emberben a felelősség is, ami általában az alázatos egyszerűségben jelentkezik. Persze az egyszerűség itt nem külsőség.

De találkoznunk érdekes fordított párhuzammal, amely, ha nem is általános, elég gyakori: a valóban nagy felelősséggel járó munkakör embere szerény, egyszerű, mert érzékelje helyzetének nyomástó terhét. Viszont előfordul, hogy a kisebb munkakörben ügyködő vezető hamarabb válik harsánnyá, környezete és a külszín előtt, remélve, hogy így jobban észreveszik.

Különösen kis egységeknél kirívó ez, ahol a helyi vezető jelenti a „hatalom tetejét”: egy üzemben a művezető, igazgató, egy tsz-ben a brigádfőnök és a hivatalban a csoportvezető, és azután a főnök. Egy embernél kialakulhat a hatalom, vagy rangmegszokás, ami azután néha „hatalmába” keríti őt s valóban olyan érzés keletkezik nála, hogy „itt én vagyok az értelem és az igazság megtestesítője”. Nem is sok kell, csak elhinni, komolyan venni, néhány hízelgő beosztottnak a szép szavait, vagy nyüzsgését személyes vázsonm előtti hódolatnak vélni. Ilyen helyzetben könnyen azt hiszem, hogy én vagyok az eminens első, akinél jobban már senki sem végzettheti el ezt a munkát, tehát én vagyok mindennek a megmondhatója. Ilyen úton alakulhat ki a pozíciófétis — helyenként kommuniszták körében is — amely hovatovább néha lekötö az egyén munkajelentésének egy részét. A politikai, szakmai szeljárás már a pozíció stabilitásának vagy ingadozásának szemszögéből figyelni. Ilyen állásponton úgy jut el egy-egy ember, ha szem elől téveszti, hogy ő csak egy olyan szolgáltató a társadalomnak, mint bárki más: a társadalom szolgáltatója pedig mindenütt szolgáltató.

Még egy jellegzetesség a hatalom természetrajzához. A kiemelkedő munkakör kiemelt a személyt, értéket, méltóságot, szerepet, és ismerettséghez juttatja. Ez önmagában véve természetes is. A baj ott kezdődik, amikor ez az állapot személyi tulajdonság gyanánt rögződik meg és kitermeli a kimondhatatlan félelmet, hogy mi lesz akkor, ha majd én nem leszek már ez? Mit szólnak az emberek? Valamiféle lecsúszott egzisztenciának néznek. Különösen kis helyeken — üzemben, hivatalban, községben, vidéki városban — okoz belső izgalmat az ilyen fajta megfontolás. Persze ennek rosszabb történelmi tradíciói is akadnak szinte minden termelő egységben, társadalmi

közösségben, amelyek még hatással lehetnek. De ha közszolgálatnak érzi valaki az általa betöltött vezető munkakört és ha ezt tisztán tudja önmaga előtt, akkor nem zavarhatja meg lelki egyensúlyát a hatalom hiánya. Az utca ilyen-olyan véleménye pedig nem játszik szerepet az egyéni élet alakulásában. Csak az önmérsztől hiúság tudja valóban megkeseríteni az életet.

Ha valaki nem tudja magával tisztázni, hogy a személyes hatalom hiánya még nem szerencsétlenség, akkor olyan ellenérzés keletkezik, amely a saját elveivel szembeni oppozíciót is teremthet. Ilyenkor jelentkezik a személyes indítottság kutatása (van ilyen is), hogy „igen, mert én nem voltam jó” ennek vagy annak az embernek.

Mindez természetesen nem látszik kívülről, pedig ezek olyan reális veszedelmek, amelyek a legkisebb munkakörből a legnagyobbig szinte naponként kísértik a vezető beosztásban dolgozókat. Az egyedüli megnyugtató és biztosságot csak az a felfogás adhatja, hogy minden vezető munkakör a nép szolgálatára. A társadalom szolgáltatóhoz pedig szerencsére egyre többen és többen értenek. A szocialista demokrácia gyarapodásával a hozzáértő emberek száma szaporodik.

Magasfokú szellemi és lelki intelligencia kifejezője és értelmező realitárok mutatója, ha valaki megbízhatóságot, vezető munkakört valóban társadalmi szolgálatként tekint. Sokan élnek már ilyen emberek, de vannak sajnósa szerénytelen emberek is. Igaz, nálunk az utóbbi évtizedben az utóbbi hét-nyolc esztendőben a személyes hatalom megítélésében is nagyot fejlődött a realitás. Egyszerűséget, puritánitást sugároz a párt központi vezetése. Ennek termékenyítő hatása egyre mélyebben ivódik bele egész közéletünkbe. S ezért mondhatjuk nyugodtan, hogy nagy területet meghódított az a felfogás, hogy az egyes ember közfunkciója a társadalom egyszerű szolgáltatója egyenlő. Csak azok nem vallják ezt, akiknél a hatalom valamiféle személyes megdicsőülés még mindig egyre kevesebb.

Kik segíthetnek a vezetőknél abban, hogy elkerüljék a buktatókat? Azok az emberek, akik ott élnek a vezető körökben, s akiknek élelétük, józan eszük sok okos és megszívlelendő tanácsot tud adni, ha azt igénylik is tőlük. Viszont ha valamiféle merevség, vagy elzárkózás, arisztokratizmus ver tanyát egy vezető körül, ott az okos, bölcs vélemények kimondatlanul elhamvadnak. A természetes közvetlenség megnyitja az emberek szívét, lelkét és kritikai megjegyzésük is őszinte barátságból sarjad. Egyetlen vezető sem lesz kisebb azal, ha mélyebb barátságot tart olyanokkal, akik nem a rangját tisztelik csupán, hanem az embert is, és ezért emberi módon mondanak kell-metlen véleményeket is.

A vezető munkaköröket betöltő embereket önmaguk rendszeres ellenőrzése is óvja a buktatóktól. Ha képesek megmérni és megvizsgálni saját munkájukat, magatartásukat, modorukat stb., szintén elkerülhetnek olyan helyzeteket, amelyekben hátuk mögött nem a legkedvezőbb jelzők hangzanak el. Az önkormányzat nélküli vezetőség szinte minden vezetőt elismeri, de a gyakorlatban sajnos nagyon nehéz alkalmazni. Mert sokkal könnyebb másokat legyőzni, mint önmagunkat.

Ezekből a példákban kiderül, hogy nem is olyan egyszerű a vezető beosztású emberek élete, munkája, mint ahogyan az kívülről — helyel-közvetlenül irigykedő szemekkel nézve — látszik.

K. K.

Iskolások a KISZ-kongresszus határozatainak megvalósításáért

A tanintézetekben a januári időszak bővelkedik az izgalommal, hiszen ilyenkor értékelik minden tanuló félévi munkáját. Ezért aztán a KISZ VI. kongresszusa anyagának feldolgozását is csak februárban lehetett megkezdeni. Ugy gondoljuk, e feldolgozást sikerült új rendszerű téli középiskolai és szakmunkás tanuló vezetőképzetünkkel megfelelően megvalósítani. Ennek lényege: a megyei szintű képzés mellett — amilyen iskolánként csak 2-3 fő vehetett részt — arra törekedtünk, hogy iskolai szinten minden KISZ-vezető megismerje a kongresszus anyagának feldolgozói módját, a feladatok konkrétizálásának lehetőségeit.

Három nagy téma Középfokú oktatási intézményeinkben három átfogó témakörben dolgoztak fel a kongresszus anyagát — februárban, márciusban és áprilisban az Ifjúság a szocializmusért próbákban, illetve taggyűléseken.

Az első témakör feldolgozása februárban megtörtént. Ennek címe: „Feladataink a szocializmus teljes felépítésében, különös tekintettel az oktatási reform végrehajtásának segítésére.” A téma kapcsán tanulóink megismerkedtek az ipar és mezőgazdaság főbb feladataival és ezen belül a tanulóknak tenni valójával a különböző társadalmi munkaalkalmak terén.

Itt kell beszélni Ifjúságunk megítéléséről és az erkölcsi nevelés terén adódó feladatokról. **Fiatalságunk** — ezen belül a tanulóifjúságunk — megítélésének mércéje a végzett munka, a kötelezettség teljesítés, a szocializmus ügyének szolgálatára kell, hogy legyen. Szembe kell szállni azokkal, akik külsőségek után, a fiatalok kisebb csoportjainak magatartásából vonnak le naív következtetéseket Ifjúságunk egészére. Látnunk kell ugyanakkor a fellelhető negatív vonásokat is (munkakerülés, a „fehér köpeny” varázsa stb.). A KISZ-alapszervezetek valamennyi kérdésben a helyzet alapos mérlegelésével határozzák meg konkrét tennivalóikat, eszmei-politikai nevelés terén.

Az áprilisi foglalkozásokon „az iskolai KISZ-szervezetek kommunista jellegének erősítése; színes, eleven, szervezeti élet kialakítása” terén adódó feladatokat kell minden KISZ-alapszervezetben, KISZ-csoportban meghatározni. Ezen belül kell meghatározni, hogyan segítsék az iskolai KISZ-szervezet az iskola által támasztott követelmények teljesítését,

és emellett milyen önálló, mozgalmi feladatokat kell megoldania. Itt kerül sor a KISZ-tagfelvétel új rendjéről adódó konkrét feladatok megbeszélésére is. A Kongresszus anyaga alapján minden iskolában konkrétan meg kell határozni a tennivalókat a KISZ kommunista jellegének további erősítése, a színes, eleven szervezeti élet kialakítása terén. A foglalkozásokon beszéljék meg a szervezeti fejelem helyzetét, a KISZ-tagok jogainak és kötelezeteinek kérdését és az ezzel kapcsolatos tennivalókat.

Folyamatosan dolgozni! Adottak tehát a kongresszusi határozatok feldolgozásának témái és szempontjai. A foglalkozásoknál nagyon fontos, hogy minél kisebb közösségekre, sőt személyekre vonatkozóan állapítsanak meg konkrét feladatokat. Itt is felhívjuk a figyelmet a KISZ-csoportok megerősítésének szükségességére és fontosságára, hiszen a kongresszusi határozatok megvalósításának legjobb szervezeti keretét a KISZ-csoportok biztosítják. A munka ne legyen kampányjellegű, hanem folyamatos legyen és az egyes kérdésekre állandóan térjen vissza a feladatok gyakorlati megvalósításának fázisában is. Középsiskolai és szakmunkástanuló-iskolai KISZ-szervezeteink eddigi munkája megfelelő biztosíték arra, hogy az előttünk álló nagy feladatokat közös erővel sikeresen meg tudjuk oldani.

DR. KONCZ JÁNOS, a KISZ Csongrád megyei bizottságának iskolai osztályvezetője

Morvay Sándor

A magyar szolidaritási bizottság az idén is széleskörű társadalmi akciók kezdeményezését a függetlenségükért harcoló népek megsegítésére. Rostás István, a bizottság elnöke szerdán a Magyar Sajtó Házában tájékoztatta az újságírókat a most meginduló akcióiról. Hangsúlyozta, hogy a magyar közvélemény napjainkban különösen nagy együttérzéssel figyeli a dél-vietnami nép harcát és felháborodottan elfélt Észak-Vietnam barbár bombázását. A most kezdődő akció során a szolidaritási bizottság 2, 5 és 10 forintos bélyegeket bocsát ki. Ezután dr. Hajdú Gyula professzor, a nemzetközi jog ismert szakértője arról

A magyar szolidaritási bizottság felhívása

szólt, hogy a mai nemzetközi helyzetben fokozottan szükséges a békeszerető erők összefogása, a nemzetközi szolidaritás. Barabás Tibor Kossuth-díjas író ismertette a magyar szolidaritási bizottság felhívását, amely egyebek közt rámutat: — A népi demokratikus Magyarországon, amely felszabadulásának 20. évfordulóját ünnepli, nem feledkezhet meg azokról a népekről és országokról, amelyek életharcoló harcot vívnak függetlenségükért. — A magyar nép egész szívvel a függetlenségükért, jövőjükért küzdök mellett áll, s szolidaritási harcukkal. Országunk az ENSZ-ben és a világ minden fő-

rumán szót emelt és szót emel a függetlenségükért küzdő népek történelmi igazságáért. Csak az az ország érdemli meg a szabadságot, amely más ország szabadságát is szívén viseli. — Egyetlen öntudatos és érző ember sem hagyhatja magára a szabadságukért küzdőket. Együttérzésünk egy jobb és békésebb világ eljövételét hozza közelebb. Szolidaritásunk, anyagi és erkölcsi segítségünk kenyeret ad az éhező gyermekeknek, letörli az árvák könnyeit, könnyvet, jobb falatot juttat a bebörtönzötteknek, bekötözi a vérző sebeket és azt a meggyőződését erősíti a küzdő milliókban, hogy győzni fognak, mert nincsenek egyedül.

6. Csütörtök, 1965. március 11. DÉL-MAGYARORSZÁG 3